

Til lovforslag nr. L 145. Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 1. juni 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om fødevarer

[af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed)]

1. Ændringsforslag

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. april 2005 og var til 1. behandling den 19. april 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 7 møder.

Tidligere behandling

Lovforslaget er i hovedtræk en genfremsættelse af lovforslag nr. L 87 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling. Udvalget har fået omdelt det materiale, der forelå i forbindelse med behandlingen af L 87.

Høring

Lovforslaget har været sendt i høring, og familie- og forbrugerministeren sendte den 3. september 2004 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2003-04, alm. del – bilag 1168. Den 13. april 2005 sendte familie- og forbrugerministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Teknisk gennemgang

Familie- og forbrugerministeren og embedsmænd fra Familie- og Forbrugerministeriet har

den 26. april 2005 foretaget en teknisk gennemgang af lovforslaget over for udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 3 skriftlige henvendelser fra

Den Danske Dyrlegeforening

Fødevarerindustrien og

MargarineForeningen.

Familie- og forbrugerministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Den Danske Dyrlegeforening og MargarineForeningen mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til fødevarerministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd med udvalget den 25. maj 2005.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 21 spørgsmål til familie- og forbrugerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Lovforslaget viderefører i det store hele den gældende fødevarerlov bestemmelse. Lovforslaget viderefører også den gældende fødevarerlov formål om blandt andet at sikre forbrugerne sunde fødevarer af høj kvalitet og at beskytte forbrugerne mod vildledning, herunder gennem anprisninger, i forbindelse med markedsføring af fødevarer. Lovens formål understøttes gennem en effektiv og behovsorienteret offentlig kontrol i alle led af produktion og omsætning af fødevarer.

Et *mindretal* i udvalget (S og RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget er overbeviste om, at den omorganisering af Fødevarestyrelsen og fødevarerekontrollen, som regeringen sammen med Dansk Folkeparti baner vejen for med lovforslaget, har til formål at skære ned på området frem for at forbedre indsatsen for sunde og sikre fødevarer og en ordentlig dyrevelfærd. Derfor stemmer partierne imod lovforslaget.

Sunde og sikre fødevarer er fundamentet for danskernes sundhed. Derfor er det afgørende, at fødevarerollen er ambitiøs og dermed bidrager til gode kostvaner, beskytter forbrugerne mod vildledende markedsføring og sikrer en tilstrækkelig kontrol med producenter og handlende.

Med lovforslaget får ministeren friere muligheder for at modernisere strukturen i Fødevarestyrelsen, idet der i de almindelige bemærkninger til den gældende fødevarerlov, jf. lovforslag nr. L 9 fra folketingsåret 1997-98, 2. samling, står: »Lovforslaget lægger op til, at den overordnede struktur fastlægges i selve fødevarerollen, medens den mere detaljerede struktur fastlægges af fødevarerministeren.« I bemærkningerne til § 59 i dette lovforslag omtales bl.a., at regeringen er enig i, at der bør etableres et antal enheder i størrelsesordenen 8-10. Disse bemærkninger er ikke videreført i det nuværende lovforslag, hvilket betyder, at ministeren ikke længere er bundet op på en beslutning om antallet af regioner.

Det har partierne som udgangspunkt ikke noget imod, så længe der sikres en tilstrækkelig kontrol og en tilstrækkelig geografisk dækning af hele landet. Med den foreliggende plan for ændret struktur sker der imidlertid ikke bare en omstrukturering, men også en klar nedskæring af kontrollen. Partierne finder det stærkt kritisabelt, at regeringen har så lavt et ambitionsniveau for kontrollen. Samtidig har partierne noteret sig de mange aktuelle problemer med kontrollen, der er blevet rejst af Dyrlægeforeningen og ved jævnlig omtale i medierne. Partierne må på den baggrund konstatere, at regeringen og Dansk Folkeparti med deres aftale ændrer loven og beslutter nedskæringer, så der ikke er tilstrækkeligt med personale til at sikre en ordentlig fødevarerkontrol. Partierne vil på den baggrund følge finanslovforhandlingerne nøje med henblik på at sikre tilstrækkelige ressourcer til fødevarer- og dyrevelfærdskontrollen.

Lovforslaget er i vidt omfang en videreførelse af fødevarerollen fra 1998, men partierne bemærker dog, at en lang række bestemmelser er afløst af bemyndigelser til ministeren, hvilket som udgangspunkt er en uheldig udvikling. En gennemgang af bemyndigelserne har vist, at der primært er tale om en tilpasning til reformen af den europæiske fødevarerlovgivning. I forlængelse heraf har ministeren tilkendegivet, at han årligt vil orientere udvalget om udmøntningen af disse bemyndigelser. Partierne hilser en sådan orientering velkommen, men understreger, at det ikke fritager ministeren for at forelægge aktuelle sager for udvalget med henblik på udvalgets stilningtagen.

Partierne har tillige noteret sig, at virksomheder efterlyser øget rådgivning. Det er positivt, at virksomhederne selv erkender, at en høj standard sikres ved, at der er en løbende dialog mellem myndigheder og virksomheder. Partierne havde derfor fundet det naturligt, at rådgivning havde fået en mere fremtrædende plads i loven.

Endelig hilser partierne det velkommen, at lovforslaget indebærer, at bødestørrelserne afspejler virksomhedernes størrelse. Det er ligeledes positivt, at Ernæringsrådet udvides til at være et Motions- og Ernæringsråd.

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker derudover, at forslaget til en fødevarerlov er et led i at underordne den danske fødevarerpolitik EU, hvor hensynet til de store fødevarerkoncer-

ners interesser sættes over hensynet til forbrugerne. Det ser Enhedslisten mange konkrete eksempler på. Regeringens accept af multivitaminjuice og af, at der i Folketingets Europaudvalg er flertal for at acceptere nye regler for tilsætning af vitaminer m.v. samt anprisning af fødevarer, som ikke kan undgå at forringe den danske fødevarestandard, er blot de nyeste eksempler på dette. Enhedslisten arbejder i stedet for en politik, hvor der på EU-niveau fastlægges minimumsstandarder med mulighed for, at det enkelte land kan gå videre med forbrugerbeskyttelsen end disse minimumsstandarder.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Jens Kirk (V) Karsten Nonbo (V) Torsten Schack Pedersen (V) nfm. Inger Støjberg (V)

Jørgen Winther (V) Christian H. Hansen (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Allan Niebuhr (KF)

Per Ørum Jørgensen (KF) Jens Peter Vernersen (S) Lene Hansen (S) Karen Hækkerup (S)

Bjarne Laustsen (S) Elisabeth Geday (RV) Ole Glahn (RV) Kristen Touborg (SF)

Per Clausen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

Til § 47

1) I *stk. 1* indsættes efter »statslige enheder,« ordene: »som svarer til den nuværende myndighedsstruktur,«.

[Bevarelse af den nuværende myndighedsstruktur i Fødevarestyrelsen]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med denne bestemmelse opretholdes den nuværende myndighedsstruktur i Fødevarestyrelsen, således at den nuværende opgavefordeling mellem Fødevarestyrelsen og fødevareregionerne bevares.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurin (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 145

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 14/12-04 fra Fødevarerindustrien om opfølgning på foretræde 24/11-04 vedrørende vejledning fra myndighederne
2	Oversigt over tidligere stillede spørgsmål og svar m.v. omdelt på L 87 (fødevarerlov), folketingsåret 2004-05, 1. samling
3	Høringssvar og høringsnotat, fra familie- og forbrugerministeren
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Invitation til teknisk gennemgang tirsdag 26/4-05
6	Materiale fra den tekniske gennemgang af lovforslaget 26/4-05
7	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	Henvendelse af 17/5-05 fra Danske Dyrlægeforening
9	Kopi af svar på FLF alm. del – svar på spm. 86, fra familie- og forbrugerministeren
10	Henvendelse af 13/5-05 fra Den Danske Dyrlægeforening vedrørende Danmarks Fødevarerforsknin
11	1. udkast til betænkning
12	Henvendelse af 25/5-05 fra MargarineForeningen
13	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 145

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 1/12-04 fra Fødevarerindustrien, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om udpegning af medlemmer til et fødevarer kvalitetsråd m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om reglerne om vildledning i fødevarerforordningen giver den samme forbrugerbeskyttelse som den hidtidige fødevarerlovs kapitel 4, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om oversendelse af oversigt over forskellen mellem lovforslaget og det tidligere L 87, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om en gennemgang af og en forklaring på samtlige bemyndigelser i lovforslaget, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om det eksisterende Ernæringsråd skal erstattes af et Motions- og Ernæringsråd m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om bemyndigelser i lovforslaget til ministeren, til fødevarerministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om bemyndigelse til at etablere en statslig fødevarerkontrol i forslaget § 47 er mere vidtgående end bemyndigelsen i den gældende fødevarerlovs § 59 m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om oversigt over bemyndigelser i lovforslaget m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om krav til forbrugervenlig mærkning af fødevarer, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå

Spm.nr.	Titel
11	Spm. om mærkningskrav til sundhedsfarlige fødevarer, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om kommentar til henvendelse af 17/5-05 fra Den Danske Dyr lægeforening, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om oversendelse af det talepapir, der lå til grund for besvarelsen af samrådspørgsmål A (fremtidig struktur for Fødevestyrelsen), til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm. om, i hvor mange tilfælde Fødevestyrelsen har givet indskærpelser i forbindelse med velfærdstilsyn i svinebesætninger i 2004 og i 2003 m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm. om, i hvor mange tilfælde der ikke er behov for opfølgende besøg, når der har været givet indskærpelser ved kontrolbesøg, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
17	Spm. om udviklingen i sygefraværet blandt medarbejdere ansat i Fødevestyrelsen i de sidste 4 år m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
18	Spm., om velfærdstilsyn og dyrlægeordningen ikke med fordel vil kunne foretages som et samlet besøg, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
19	Spm., om medarbejderne i Danmarks Fødevestforskning og i Fødevestyrelsen har fået »mundkurv« på m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. om, hvilken kontrol der ligger bag Smileyordningen, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
21	Spm. om kommentar til henvendelse af 25/5-05 fra MargarineForeningen vedrørende partsstatus i klagesager, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådspørgsmål vedrørende L 145

Samrådspm.nr.	Titel
A	Samrådspm. om den fremtidige struktur for Fødevestyrelsen m.v., til familie- og forbrugerministeren